

Naši akademici uspěli v soutěži Kniha roku Libereckého kraje

29.5.2026 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Hned dva naši akademici uspěli v soutěži Kniha roku Libereckého kraje. V prostorách zrekonstruované knihovny Severočeského muzea převzali ocenění básník a germanista Pavel Novotný a historička umění Anna Habánová. Bodovali jak na poli beletrie, tak v oblasti odborné literatury.

Slavnostní vyhlášení se odehrálo v prostorách zrekonstruované knihovny Severočeského muzea v Liberci. Ocenění byla předána v celkem devíti kategoriích, včetně dvou zvláštních cen poroty a jedné ceny čtenářů. „*Od prvního ročníku vidíme zvyšující se kvalitu jak po obsahové, tak i výtvarné stránce,*“ pochvalovala si Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Pavel Novotný uzavírá pentalogii knihou Mistr

V kategorii Beletrie a poezie ocenila odborná porota knihu *Mistr* od Pavla Novotného. Kniha je rekonstruovaným portrétem nepřítomného, bolestně chybějícího otce. Jde o pokus zpřítomnit ztracené lidi i obrazy, které lze malovat už jen slovy.

Autor nezískal cenu poprvé. „*Za ocenění jsem samozřejmě moc rád. Je dobře, že moje knížky tady v Liberci rezonují. Na druhou stranu už jsem během nynější dekády dostal tuhle cenu třikrát – a jsem z toho malounko v rozpacích. Připadám si jak v nějaké časové smyčce,*“ komentuje úspěch s nadhledem Pavel Novotný, jenž působí jako vedoucí Katedry německého jazyka Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL.

Kniha *Mistr* je zároveň pomyslným završením širšího autorova konceptu – autobiografické pentalogie (zahrnující tituly *Zápisky z garsonky*, *Dědek*, *Procedura* a *Babička*). „*Co se týče práce se všemi těmi rodinnými kruhy, pokládám ten celek za uzavřený. Mezi první a poslední částí se klene oblouk otec-matka,*“ vysvětluje autor. Jak říká, nejde však o prostou osobní zpověď nebo terapii: „*Nikdy mi nešlo o nějaké osobní výpovědi, vypisování se z traumat – je to spíš práce se strukturou posbíraných obrazů a vjemů.*“

Protože autor vyrůstal bez otce, který odešel, když bylo Pavlovi pět měsíců, a zemřel v jeho dvanácti letech, musel jeho zamlženou postavu pracně rekonstruovat skrze hlasy pamětníků. *Mistr* se od předchozích děl liší svou trojjedinou, multimediální formou. Kromě textu obsahuje skoro čtyřicetiminutovou auditivní kompozici a blok reprodukcí otcových obrazů, který byl vynikajícím výtvarníkem.

Záměrem autora je nechat čtenáři volný prostor: „*Celá ta pentalogie je založena na tom, nedovysvětlovat, neuzavírat, spíš vzbuzovat otázky než nabízet jasné odpovědi. Mistr by neměl být soukromý portrét, ale text, který vyprovokuje vnímatele k tomu, aby přemýšlel.*“

Pavel Novotný v souvislosti s knihou vyjádřil velké poděkování všem přátelům, blízkým a sourozencům Emilii a Františkovi za intenzivní spolupráci. „*Bez nich by to nešlo.*“

Zároveň prozradil, že společně s publicistou, grafikem a nakladatelem Romanem Karpašem – dobrým kamarádem a kolegou jeho otce – aktuálně připravuje výstavu otcových nejlepších výtvarných prací.

Pavel Novotný se svojí sbírkou *Zápisky z garsonky* ovládl v roce 2021 prestižní cenu Magnesia Litera za poezii – ve stejném roce získal Václav Dvořák z Katedry mechaniky, pružnosti a pevnosti Fakulty strojní TUL za knihu *Já, Finis* cenu čtenářů. Psali jsme. Na tento úspěch Pavel Novotný navázal v roce 2025, kdy se jeho prozaická kniha *Babička* probojovala do užšího výběru nominací na Magnesii Literu za prózu.

Argonauti ideálu Anny Habánové

Historička umění Anna Habánová získala Zvláštní cenu poroty za objevné mapování zapomenuté historie. Uspěla s publikací *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století* (v bilingvním vydání *Argonauten des Ideals. Die Reichenberger Kunstszenen in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts*).

Pro Annu Habánovou je toto ocenění zadostiučiněním za dlouhodobou a mravenčí práci. „*Tématu německy hovořících výtvarných umělců spojených s Libercem se věnuji dlouhodobě. Považuji ho za důležité nejen z pohledu objevování místní historie a umění – často zapomenutého, odsunutého a leckdy i nechtěného – , ale i proto, že je společensky relevantní,*“ říká badatelka. Sama přiznává, že výzkum byl nesmírně náročný: „*Je to úmorná práce, leckdy hraničící s vyčerpáním, ale přesto je výsledek radostný, protože se podařilo objevit řadu nových informací a podat ucelený obrázek.*“

Ačkoliv se tématu v minulosti někteří předchůdci okrajově dotkli, takto uceleně a do hloubky ho dosud nikdo nezpracoval. Největším úspěchem monografie je kompletní představení dosud neznámých osudů. „*Největším objevem pro mne byla malířka Edith Plischke Fleissner, kterou se podařilo poprvé uceleně představit,*“ vyzdvihuje doktorka Habánová. Věří, že detailní zmapování autorů libereckého okruhu pomůže k tomu, aby byli tito umělci častěji zařazováni do celostátních projektů mapujících československou meziválečnou kulturu.

Ocenění v soutěži Kniha roku vnímá jako důležitý signál: „*Ceny si vážím, je dokladem, že kniha rezonuje u širší i odborné veřejnosti,*“ říká doktorka Habánová. Velký dík podle ní patří také nakladateli Martinu Součkovi z Arbor Vitae, překladatelce Anně Ohlidal a grafikovi Janu Havlovi.

Historička Habánová uspěla se svým výstavním a publikačním projektem *Argonauti ideálu* i v soutěži Města Liberce Kulturní počin za rok 2025. Psali jsme.

Oběma oceněným srdečně gratulujeme!

Adam Pluhař

<https://tuni.tul.cz/a/nasi-akademici-uspeli-v-soutezi-kniha-roku-libereckeho-kraje-168628.html>